

ningen, nemlig en Skrivelse fra Ministeriet af 6te November, en Skrivelse, som er ligesaa fyldig og oplysende som alle de tidligere Udtalelser og Meddelelser, der have ledsaget de tidligere Lovforslag fra Ministeriets Side. Det, der ganske særlig er oplyst ved dette Bilag, er blandt andet dette, hvor stort Statstilskuddet til Skolerne vil blive, naar en Beregning over Anciennitetsforholdene foretages efter Situationen og Forholdene, som de ere i dette Aar, altsaa 1897, medens den tidligere foretagne Beregning var sket i Henhold til Forholdene, som de forelaa i 1886, det sidste Aar, for hvilket man den Gang havde Oplysning. Og Resultatet er da blevet, at for Landkommunerne maa der beregnes et noget, men ikke meget, større Tilskud end det, der efter den tidligere Beregning var tænkt, nemlig en samlet Stigning af noget over 14,000 Kr. Dette Beløb er jo ikke stort, men tillige maa bemærkes herved, at den tidligere Beregning regnede med 122,000 Kr. mere, som udgik paa Grund af en Nedsættelse, der er foretagen i Førstelærernes Løn. For Købstædernes Vedkommende medfører den ny Beregning derimod en ret betydelig Nedgang i det Statstilskud, der var beregnet til dem tidligere, idet Statstilskuddet efter de nu forhaandenværende Anciennitetsforhold vil være omtrent 50,000 Kr. ringere end før. Det samlede Beløb af Statstilskuddet — hvorved dog stadig bortses fra de yderligere Tilskud, som nyoprettede Skoler ville kunne medføre — som efter de øjeblikkelige Forhold vil kunne paaregnes, er omtrent 2½ Million Kr., noget, men ikke meget, mere, end der tidligere var beregnet. — Jeg skal med Hensyn til en enkelt Post i dette Beløb, nemlig de 200,000 Kr., som ere beregnede ifølge det vedtagne Lovforslags § 32, henstille til den højtærede Minister, om han vil overveje, om der ikke kunde være Anledning til, at denne Post nedsættes fra disse 200,000 Kr. til det i det oprindelige Regeringsforslag indeholdte Beløb 100,000 Kr. Sagen er nemlig den, som det i denne Skrivelse er oplyst, at der med Hensyn til Landkommunernes Evne til at bære Begyndelseslønnen, har vist sig langt gunstigere Forhold, end man tidligere gik ud fra. Denne Bestemmelse, Forøgelsen fra de 100,000 til de 200,000 Kr., blev indført, fordi man gik ud fra, at de ikke vare i Stand til inden for den Grænse, som nu er fastsat, at betale saa meget til Bygningerne for de nyoprettede Skoler, som de nu derimod vise sig at kunne. Jeg har ikke undersøgt Ind-

holdet nærmere, men gør blot opmærksom paa, at der her er et Punkt, som vistnok fortjener en Overvejelse af den højtærede Minister.

Men aldeles bortset herfra er jo et Beløb af henved 2½ Million Kr., som der nu vil være at udrede som Statstilskud, hvis Loven bliver endelig vedtagen, et meget betydeligt Beløb, selv om det ikke altsammen er nyt Beløb, fordi derfra bliver at fradrage alt, hvad der nu ydes paa Finansloven. Det er et meget betydeligt Beløb, et Beløb, som nødvendig maa fremkalde det Spørgsmaal, om man nu altsaa for et saa stort Tilskud af Statskassen opnaar noget tilstrækkeligt til Skolernes og Skolelærernes Forholds Forbedring. Jeg kan i den Henseende meget godt forstaa de Betæneligheder, som jeg ved ere nærede fra flere Sider, og som jeg selv har delt med Hensyn til, om der nu virkelig opnaas noget, som kan veje i Vægtskaalen lige over for et saa stort Bidrag fra Statskassen. Hvad der opnaas, dersom Lovforslaget, som det nu foreligger, bliver til Lov, er jo Klasseindelingen og en Nedsættelse af Børneantallet i Klasserne. Fremdeles opnaas der en økonomisk Stilling for Lærerne, der i alt Fald er et Fremskridt i Forhold til den, de nu have. Og der opnaas ogsaa, hvis Forslaget bliver til Lov, som det nu her i Tinget er vedtaget, en Forbedring i Kaldelsesbestemmelserne; det, som her er vedtaget, er, set fra Flertallets Standpunkt her i Tinget, en Forbedring i Forhold til det, der gælder efter Loven af 1856. Endelig opnaas der, at man faar den Konsulent, som alligevel, bortset fra de ministerielle Forhold, der jo kunne veksle, efter min Overbevisning tiltrænges for at kunne tage Statstilsynet med Almueskolen i en virkelig ledende Haand. — Dette er, hvad der opnaas. Hvad der ikke opnaas, er en Udvikling af Almueskolen eller i alt Fald en kraftig Spore til en Udvikling af Folkeskolen, særlig paa Landet, i Retning af Heldags- og Hverdagsundervisning. — Hvad der ikke opnaas, er fremdeles en Lønningsstilling, særlig for Lærerne paa Landet, som er normal ogsaa i den Henseende, at der er sikret dem et rimeligt Avancement, en rimelig Forfremmelse, og dette vil ganske særlig kunne komme til at falde tungt paa Andenlærerne. — Hvad der ikke opnaas, er endvidere en virkelig grundig Forbedring af Kaldelsesmaaden. — Og endelig opnaas der ikke en Form for Statskassens Bidrag til Kommunerne, som er mere normal, mere stemmende med, hvad